

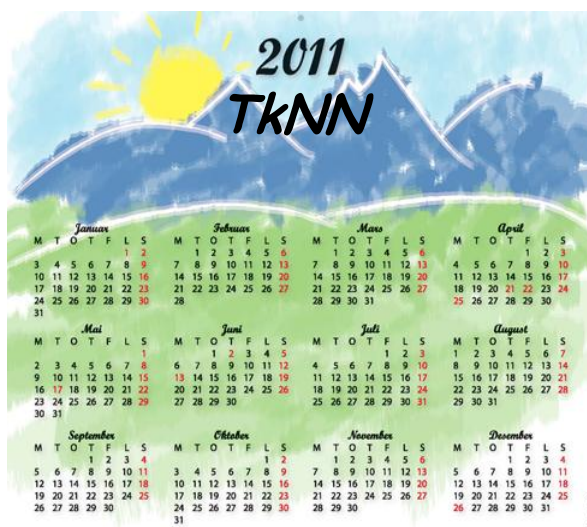

MUNNHARPA

Troms fylkeskommune
Den offentlige tannhelsetjenesten

Juni 2011

TkNN-kalenderen høst 2011

22. august

Tannlegene Josefine Halbig og Andreas Schmalfluss starter 3-årig spesialistutdanning i pedodonti i Tromsø. Samarbeidsprosjekt mellom IKO og TkNN.

24. august

Ettårig etterutdanningsprogram for tannhelsesekretærer på TkNN starter.

31. august

Offisiell åpning av spesialistutdanningen i klinisk odontologi med representanter bl.a. fra Helsedirektoratet, Tannlegeforeningen, Troms fylkeskommune, Institutt for klinisk odontologi og TkNN. Spesialistutdanningen hadde oppstart i januar 2011.

1. – 2. september

SATS – **S**Amhandling mellom **T**annhelsetjenesten og **S**pesialisthelsetjenesten. Nasjonal konferanse på Rica Ishavshotel i Tromsø. Se www.tknn.no.

7. – 8. september

Årlige overtannlegeforum. Møte i Tromsø med bl.a. presentasjon av TkNN.

22. – 23. november

Nettverksmøte mellom de fem odontologiske kompetansesentra i Tromsø. TkNN er vertskap.

8. desember

Fellesmøte mellom de fem odontologiske kompetansesentra og de fire allmennt medisinske forskningsenhetene (AFE) i Norge. Møtet arrangeres i Bergen og TkNN er med i programkomiteen.

Klinisk odontologi – en ny, desentralisert spesialistutdanning som bare finnes i Tromsø

I begynnelsen av januar 2011 startet utprøvingen av den nye spesialistutdanningen i klinisk odontologi. Utdanningen skjer i samarbeid mellom IKO (Institutt for klinisk odontologi) og TkNN.

Ideen bak klinisk odontologi er at denne spesialiteten skal være et tilbud til den voksne befolkningen og spesielt pasienter i utsatte grupper. Eksempler på dette er individer med store og kompliserte behandlingsbehov med dårlige sosioøkonomiske forhold, kronisk syke pasienter samt pasienter med fysiske og psykiske funksjonshemninger.

Utdanningen er basert på et holistisk syn på behandling der årsaksrettet behandling, pasientens helsetilstand og evne til egenomsorg står sentralt. Fire kandidater som alle er erfarne tannleger med lit forskjellig bakgrunn avslutter sitt første semester i midten av juni.

To av tannlegene, Eivind Bodal og Øyvind Skjeldal arbeider begge som sykehustannleger, Eivind i Arendal og Øyvind ved TkNN. Øystein Fredriksen er overtannlege i Nord-Troms og Ali Haghighi Zadeh er tannlege og veileder ved universitetstannklinikken i Målselv. Spesialistutdanningen i klinisk odontologi fører ikke bare til en helt ny spesialitet. Utdanningen er desentralisert og dette er utfordrende for planlegging og organisering.

All undervisning i første semester har foregått i Tromsø. Denne undervisningen har vært fokusert på å gi kandidatene så mye teori som mulig. Samtidig har det foregått pasientbehandling under veiledning av erfarne spesialister. I andre semester vil kandidatene dele sin tid mellom "hjemmeklinikk" og Tromsø. Veiledning og undervisning vil delvis være nettbasert. Enkelte forelesninger blir tatt opp på video og gjøres tilgjengelig på læringsplattformen "Fronter".

Vi som jobber med utdanningen er godt fornøyd med det første ambisiøse og dyktige kandidatkullet. Kandidatene assisteres i klinikken av to flinke tannhelsesekretærer, Hilde Mari Olsen og Ellen Anna Molund som sammen med Kerstin Sjöquist, klinisk leder for spesialistutdanningen i klinisk odontologi, gjør en glimrende jobb. Vi håper alle at den nye spesialiteten i Klinisk odontologi er kommet for å bli og at Helsedirektoratet i løpet av noen uker bestemmer at et nytt kull skal tas opp for studiestart høsten 2012.

Elisabeth Camling

Neste nummer av **MUNNHARPA** får Midt-Troms tannhelse-distrikt ansvar for.

Spørsmål til spesialistkandidatene i klinisk odontologi:

- 1) Hvordan føles det å være de første spesialistkandidatene i klinisk odontologi?
- 2) Hva gjør du om fem år?

Eivind Bodal

- 1) Det er veldig spennende å få være med å prøve ut denne nye spesialiteten, og å få muligheten til å være med på å forme utdanningsprogrammet.
- 2) Da jobber jeg som sykehustannlege ved sykehuset i Arendal, og har fått mange kollegaer på andre sykehus i Norge.

Øyvind Skjeldal

- 1) Det føles veldig spennende å være de første spesialistkandidatene i klinisk odontologi, selv om vi opplever at "veien blir til mens vi går". Dette kan være både positivt og negativt, men jeg tror sluttresultatet blir meget bra. Utdanningen kan absolutt anbefales til andre interesserte tannleger.
- 2) Om fem år jobber jeg som sykehustannlege tilknyttet TkNN/UNN.

Øystein Fredriksen

- 1) Det er veldig spennende og utfordrende. Det er jo ikke helt spikret i detalj ennå hva vi skal gjennom, men vi begynner å få et bilde av omfanget. Dette virker svært lovende og jeg tror denne utdannelsen kommer til å bli veldig bra. Siden vi er de første føler man selvfølgelig litt på presset og forventningene.
- 2) Forhåpentligvis jobber jeg som spesialist i klinisk odontologi på Sonjatun tannklinik i Nordreisa.

Ali Haghighi Zadeh

- 1) Det føles godt å jobbe med et nytt prosjekt og være delvis involvert i prosjektets utforming.
- 2) Om 5 år sitter jeg på kontoret mitt, ser gjennom mikroskopet i rotkanalen mot apex og sier hei til nervus alveolaris inferior.

Kjeveortopedisk spesialistutdanning – fire kandidater ferdige i 2012

Utdanningen i kjeveortopedi for fire spesialistkandidater startet høsten 2009 og nå har kandidatene snart gjennomført andre studieår. Utdanningen er et samarbeid mellom Universitetet i Tromsø (IKO) og TkNN. Kjeveortoped Mats Larsson som er klinisk leder for spesialistutdanningen, uttrykker stor tilfredshet med kandidatene så langt. Det var med stolthet at han og resten av miljøet inviterte Norsk kjeveortopedisk forening til besøk på TkNN/IKO i Tromsø, torsdag 5. mai 2011 hvor hver av kandidatene presenterte to av sine pasientkasus. Resultatene av behandlingene fikk deltakerne selv demonstrert da pasientene også var tilstede på TkNN. En av kandidatene hadde foreldrepermisjon, men kunne takket være interaktiv telemedisinsk oppkobling delta fra Kirkenes. Det fungerte utmerket. Arrangementet var en del av kjeveortopedenes vårmøte i Tromsø 5.-7. mai.

Spesialistkandidatene hadde i tillegg foredrag på selve kjeveortopedimøtet med følgende tema knyttet til spesialistoppagavene:

Mari Dubland og Rita Myrlund

One-year treatment effects of the eruption guidance in 7-8-year-old children. A randomized clinical trial.

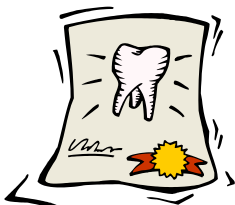
Mushin Candir

Treatment effects of the fixed Malu Herbst appliance in patients with Class II malocclusion in relation to timing of the treatment.

Anette Haseid

Treatment need and demand among adolescents in the North of Norway.

For å oppsummere så er det med stor tilfredshet og stolthet at vi konstaterer at de første fire "egenproduserte" spesialister fra Tromsø blir ferdige våren 2012. Det er planer om å ta opp fire nye kandidater med studiestart høsten 2012. Det blir felles utlysning høsten 2011 sammen med de andre spesialistutdanningene i landet.

Spørsmål til spesialistkandidatene i kjeveortopedi:

- 1) Hvordan føles det å være kjeveortopedistudent i Tromsø?
- 2) Hva gjør du om fem år?

Mari Dubland

1) Det føles bra og veldig riktig. Er godt fornøyd med valget. Selv om det til tider er veldig hektisk, synes jeg det vi holder på med er veldig spennende og interessant. Jeg trives også godt i den lille kandidatgjengen vår. For meg som er fra Jæren er det dessuten fint å få oppleve denne landsdelen.

2) Om fem år jobber jeg sannsynligvis som privat kjeveortoped på Bryne. I tillegg har jeg kanskje en liten stilling på Spesialisttannklinikken i Stavanger. Jeg skal i hvert fall begynne å jobbe kombinert privat/offentlig (60/40). Så får jeg se om det er noe jeg vil fortsette med.

Muhsin Candir

1) Utdanningen til kjeveortoped byr på mange utfordringer, er meget spennende og samtidig krevende. Egenskaper som kreativitet, utholdenhet og tålmodighet bør man absolutt ha mye av. Enkelte perioder kan kjennes veldig utmattende, men med en flott kandidatgjeng mestres også disse tider.

2) Kose meg med yrket mitt og tenke tilbake til tiden hvor en var spesialistkandidat og hva en har gått gjennom i utdanninga! Eller: At jeg sitter med familien min på verandaen, nyter midnattsola, og tenker på andre ting enn bare jobb!!

Anette Haseid

1) Det er hektiske dager, men veldig spennende. Vi er en fin gjeng som samarbeider godt, miljøet er bra og det er jo en fordel når man tilbringer de fleste av døgnetts timer sammen.

2) Jobber som kjeveortoped i Tromsø, forhåpentligvis kombinert med forskning og undervisning.

Rita Myrlund

1) Lærerikt og utfordrende studium med mye å gjøre

2) Jobber i Tromsø med en blanding av klinikk, veiledning og forskning.

Spesialistutdanning i pedodonti i Tromsø – starter til høsten

Spesialistutdanning i pedodonti starter i Tromsø høsten 2011. Institutt for klinisk odontologi (IKO) og TkNN samarbeider om opplegget som innebærer at kandidatene får heltidsstudium over tre år. Spesialistkandidatene skal ha mye pasientbehandling og vil arbeide i faste team. Spesialist i pedodonti Inger Jönsson er tilsatt som klinisk leder av utdanningen og vil samarbeide med pedodontist Eva Edblad. Professor Claes-Göran Crossner ved IKO/TkNN er faglig ansvarlig for utdanningen. Det planlegges et nært samarbeid med spesialistutdanningene ved Universitetene i Oslo og Bergen. Dette innebærer en ukes samling hvert semester hvor veiledere og spesialistkandidater fra alle tre læresteder møtes. Hoveddeler av det teoretiske pensum dekkes over en treårsperiode gjennom disse samlingene.

Spesialister i pedodonti jobber med barn som har spesielle behov. Mange trenger lang oppfølging og er krevende å behandle. Behandlingsteamet må ha

Spesialist i pedodonti
Inger Jönsson

høy kompetanse, være motivert, fleksibelt og samarbeide godt. I forbindelse med den nyetablerte spesialistutdanningen i pedodonti vil det bli lagt vekt på at tannhelsesekretærene og tannpleiere på avdelingen også får opplæring innenfor faget.

Fylkestinget og TkNN

Fylkestinget i Troms behandlet i desember videre oppbygging av Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge (TkNN-meldingen). Meldingen inneholdt mye faktaopplysninger og ga et godt faglig grunnlag for innspill fra politikerne. Fylkestinget var godt tilfreds med TkNN så langt og gav meldingen sin tilslutning. Men noen oppgaver fikk kompetansesenteret presentert:

Fylkestinget ber om at det blir foretatt følgende tilleggsutredninger:

- a) Plan for utdanning av "egne" spesialister som kan lede til et bærekraftig spesialistmiljø på TkNN.
- b) Plan for opplæring ved TkNN.
- c) Plan for forskningsenheten og utarbeidelse av forskningsstrategi.
- d) Plan for arealbehov i forhold til framtidig bemanningsplan og framtidige funksjoner.

På TkNN har vi nå planlagt et etterutdanningsprogram for egne tannhelsesekretærer, med oppstart til høsten. Interessen er stor på TkNN og det er meningen at kompetansehevingen som markeres med en eksamen, også skal gi en viss lønnsmessig uttelling. Vi arbeider også med en plan for prekvalifisering av tannleger som er interesserte i å bedre sine kvalifikasjoner for opptak til spesialistutdanning. Økt kompetanse blant tannhelsepersonell er med andre ord en av de viktige oppgavene som kompetansesenteret har. Det er derfor vi med stolthet ønsker å presentere stoff fra våre spesialistprogrammer. Dette stoffet er blitt prioritert i dette nummeret av Munnharpa. Men som det fremgår av politikernes liste så er det mye å jobbe med. Forskning og videre utvikling av eksisterende virksomhet krever større plass. Det er også en utfordring.

Jeg benytter anledningen til å ønske alle lesere en riktig god sommer!

Ivar Espelid, leder

Fylkestannhelsesjefen har ordet

Det er hyggelig å kunne presentere et "Munnharpa" fra TkNN. Som dere vil se av dette nummeret har TkNN kommet langt med å lage utdanningsprogrammer:

- Intern opplæring for tannhelsesekretærer og tannpleiere
- Spesialistutdanninger

Når det gjelder spesialistutdanningene, er vi avhengig av det gode samarbeidet vi har med Universitetet i Tromsø. Sammen utgjør vi et godt team. Samtidig er kompetansemiljøene som er nødvendig for å lage spesialistutdanninger både på TkNN og på UiT fortsatt sårbare. Vi har nådd det foreløpige målet om antall spesialistutdanninger: Kjeveortopedi, klinisk odontologi og pedodonti.

I tillegg til dette vil vi gjerne heve kompetansen i landsdelens tannhelsetjeneste for øvrig. Det har blant annet vært gjennomført et vellykket Finnmarksprosjekt for tannpleiere innenfor periodonti. Ved påsketider ble det sendt ut en forespørsel til tannlegene i Troms om hvem som kunne tenke seg prekvalifisering i forhold til spesialistutdanninger i regi av TkNN. Det ble innmeldt en del interesse for dette. Jeg har lovet tilbakemelding på dette før sommerferien.

For øvrig er det viktig at TkNN ikke bare er et kompetansesenter for Troms, men at senteret i størst mulig grad også utgjør en ressurs for Nordland og Finnmark.

I skrivende stund skinner sola i Troms. Det håper vi den fortsetter med – både fra skyfri himmel og i overført betydning. Ha en strålende god sommer!

Peter Marstrander